

**Brf Vidfamne
Energigruppen
Bilpoolsutredning**

INLEDNING

Stämman 2008 har gett Energigruppen i uppdrag att utreda frågan om bilpool. Utgångspunkten är Brf Vidfamnes ambition att ta ökat miljöansvar, vilket numera finns inskrivet i föreningens stadgar. Detta dokument redovisar vår utredning.

Detta dokument innehåller fyra delar:

- 1) Först diskuterar vi allmänt om vad bilpool är samt dess ev fördelar och nackdelar.
- 2) Sedan redogör vi för den enkätundersökning som vi har genomfört för att utröna vilket intresse och stöd som finns hos föreningens medlemmar för en bilpool.
- 3) Vi redogör också för de olika varianter och tillvägagångssätt som finns för en bilpool. I denna utredning har vi beaktat frågor om avtal, priser, struktur, ansvar och arbetsinsats mm hos olika alternativ.
- 4) Slutligen finns de olika alternativen beskrivna i mer detalj i en serie Appendix. Det avslutas också med ett räkneexempel, för att beskriva under vilka omständigheter det är ekonomiskt fördelaktigt med en bilpool.

ALLMÄNT OM BILPOOL

En bilpool innebär att man äger en eller flera bilar tillsammans, och kan nyttja dessa efter behov och tillgång. Vanligtvis innebär det att man bokar bilen på Internet och sedan får tillgång till bilen genom ett s.k. SmartCard alternativt en bilnyckel inlåst i en låskolv.

Det finns flera olika argument *för* en bilpool:

- Som boende har man tillgång till bil utan att behöva äga en bil själv.
- Det bidrar till mer effektiv användning av bilar.
- Det möjliggör inköp av mer moderna bilar, som är avsevärt bättre ur miljö- och säkerhetssynpunkt.
- På längre sikt kan biltätheten minska på vår gata, om fler väljer att inte skaffa egen bil utan istället nyttja föreningens bilar.
- Det kommer eventuellt också att öka värdet på våra lägenheter, eftersom det är en attraktiv service för boende på gatan.

Det finns också olika argument *mot* en bilpool:

- Vi är en bostadsrättsförening och borde därför begränsa oss till själv boendet och inte resandet.
- En egen bilpool kan innebära ekonomiska eller andra risker.
- Om det inte hanteras rätt, kan det orsaka konflikter mellan medlemmar.

Utifrån en sådan analys av för- och nackdelar så har Energigruppen identifierat ett antal behov som en bilpool behöver tillgodose:

- 1) det bör vara en miljövänlig bil (bensinsnål, hybridbil eller en s. k. plugg-in hybrid)
- 2) trösklarna för att använda bilen för föreningens medlemmar bör vara små så att fler kan få upp ögonen för fördelarna med gemensam bil;
- 3) det måste vara ett lagom engagemang och den lösning vi föreslår får inte hänga för mycket på enstaka personer eller eldsjälär;
- 4) det måste vara rättvist i så måtto att de som använder bilen också måste stå för de huvudsakliga kostnaderna.

INTRESSE FÖR BILPOOL

Generellt sett kan vi konstatera att förutsättningarna för en bilpool på vår gata är goda. Vi bor i ett område med bra kommunikationer, men där de flesta vill ha tillgång till bil för exempelvis besök på IKEA, större matinköp, utflykter, semester, etc, men inte nödvändigtvis behöver använda bil varje dag.

Vi fick sammanlagt 90 svar på bilpoolsenkäten, vilket vi anser vara en bra svarsfrekvens.

Intresset för en bilpool är stort. Av de svarande angav:

2 st att de skulle använda en eventuell bilpool flera ggr i veckan

22 st att de skulle använda en eventuell bilpool flera ggr i mån

13 st mer sällan.

9 st angav att de skulle överväga att göra sig av med bilen de har idag. De flesta intresserade vill använda bilen på helger (43 st), men även veckodagar på kvällen (23 st) samt semester (21 st), bara 5 angav dagtid på veckodagar.

Av de kommentarer vi fick var 9 st negativa, och 17 positiva. 6 st var neutrala eller poängterade att de inte ville att föreningen skulle ta några ekonomiska risker.

BILPOOLSALTERNATIV

Vi har identifierat två grundläggande varianter som vi utrett utifrån dessa olösta frågor:

1. Vi ber en bilpool att sätta en bil på gatan.

2. Vi köper eller leasar en egen bil. Vi kan då välja att antingen köpa in ett system för bokning (inkl fakturering, upplåsning av dörrarna) eller sköta systemet med bokning, etc själva.

Alternativ 1: Gå in i existerande bilpool

Detta alternativ innebär troligtvis att bilpoolen inte är knuten till föreningen. Istället är det enskilda personer som kan gå med i en befintlig bilpool som Brf Vidfamne upplåter parkeringsplats(er) åt. Fördelen är att det innebär en mycket låg grad av engagemang från övriga Brf Vidfamnes sida. Nackdelar kan vara att inte bara boende på gatan får använda bilen och att vi i Brf Vidfamne inte har något inflytande över vad som beslutas gällande bilpoolen.

Störst på detta område är *Stockholms Bilpool* (se Appendix 1). De erbjuder sig att sätta en bil på vår gata om vi kan rekrytera minst 8 medlemmar till bilpoolen här. Fördelarna med detta alternativ är att det är väl etablerat. Främsta nackdelen är att det är relativt dyrt och arbetskrävande, vilket troligen kommer att leda till att endast ett fåtal av våra medlemmar är villiga att gå in i detta. Trösklarna är med andra ord relativt höga.

En annan aktör är *SunFleet* (se Appendix 2). Här är engagemanget från medlemmarna i bilpoolen obefintligt, så detta är ett bekvämt alternativ. Sunfleet har endast miljöbilar. Det innebär dock en fast månadsavgift. De kan eventuellt erbjuda 3 testmånader utan kostnader – vilket skulle kunna vara ett sätt att minska trösklarna. Problemet med detta alternativ är att vi måste vara minst 15 hushåll som går med i bilpoolen, eftersom de enbart är intresserade av att sätta bilar på vår gata om det blir minst 2 stycken. Vi måste också kunna förse dem med två stycken parkeringsplatser.

Bilpoolen.nu (Appendix 3) är ett annat alternativ. En fördel med deras alternativ är att man kan variera sin typ av medlemskap, den ena av varianterna (Pay&Go) innebär att man inte betalar någon månadsavgift alls. Det är därmed ett alternativ med potentiellt låga trösklar. Bilpoolen.nu är på gång att sätta ut en bil i vårt område och kan ev tänka sig att sätta en eller två bilar på vår gata om det finns tillräckligt många som gör intresseanmälningar.

Det finns också en lokal bilpool i vårt område – *Vintervikens bilpool* (se Appendix 4). Fördelarna med denna bilpool är att den är mycket prisvärd och tillgänglig. Man bokar genom ett enkelt system på Internet. Nackdelarna är att det endast finns en typ av bilar. Huvudsakliga problemet med Vintervikens bilpool är dock att den har en mycket lång kö för inträde och släpper in nya medlemmar endast efter det att gamla medlemmar lämnar föreningen. Det skulle alltså ta väldigt lång tid förrän flera av Brf:s medlemmar skulle kunna bli medlemmar i Vintervikens Bilpool. Vi har sammanträtt med representanter för Vintervikens Bilpool för att diskutera huruvida föreningen kan tänka sig någon form av specialarrangemang där medlemmar från vår Brf kommer in som en grupp. Deras styrelse diskuterar för närvarande frågan.

Det finns också några alternativ som inte är aktuella:

- HSB har också bilpoolsfunktion, men detta alternativ har vi inte utrett eftersom Brf Vidfamne ju inte är medlem i HSB.
- City Car Club är inte intresserade, åtminstone inte de närmaste två åren.

Alternativ 2: Starta egen bilpool

Ett annat huvudalternativ är att Brf Vidfamne – eller ett antal individer inom Brf Vidfamne – startar en egen bilpool.

Brf Vidfamne kan själv organisera bilpoolen. Man kan argumentera att det är rimligt att integrera bilpoolen i föreningen, vilket innebär att samtliga boende har tillgång till bilarna precis som alla har tillgång till tvättmaskiner, gym och spa. En fördel är att det inte blir några problem att göra själva inköpet eller leasingen av bilen/bilarna: Brf är en juridisk person med god ekonomi, så det blir inga problem att leasa eller få lån för inköpet. En nackdel med om Brf Vidfamne står för bilpoolen är att det kan upplevas som orättvist: även om kostnaderna är tänkta att bäras av de som nyttjar den, kan det innebära vissa ekonomiska risker för alla medlemmar.

En annan väg är att ett antal individer bildar en ekonomisk förening, och lägger insatser (ex 5,000 – 7,000) som handpenning för billånet. Det finns då liten eller ingen koppling till Brf Vidfamne.

Automatiskt bokningssystem

En möjlighet är att automatisera bokningssystemet. Ett alternativ är *BilCoop* (Appendix 5), som innebär ett bokningssystem via Internet, terminaler i bilarna som samlar in kördata, samt fakturering. Terminaler i bilarna har flera viktiga fördelar.

1. Det blir en helautomatiserad kommunikation mellan bilar och kördatan. Det blir därmed enkelt att ta fram fakturor.
2. Det blir omöjligt att ta fel bil.
3. Det minskar risken för föreningen att någon oärlig person stjälar bilar.
4. Enkelt att ta fram statistik på körningar och många olika möjligheter inom systemet.
5. Möjligt att boka varandras bilar (olika bilpooler) i samma bokningssystem

Nackdelarna är främst kostnader för systemet, samt installationen av terminalerna vilket innebär ett visst ingrepp i bilarna.

Manuellt bokningssystem

För att minska kostnaderna kan en bilpool också ha ett eget boknings- och faktureringsystem. Då har varje medlem nycklarna till en låskolv vari bilnycklarna finns; varje medlem fyller själv i hur långt och länge man kört i en körmanual och en person eller grupp av personer sköter sedan faktureringen utifrån denna körmanual.

Bokning av en bilpools bilar kan då göras via Internet, exempelvis en bokningstjänst som heter **BokningsBasen** (se Appendix 6), som erbjuder ett relativt enkelt och billigt system. Varje medlem har då ett eget användarnamn att logga in med och ett lösenord. Efter inloggning kan medlemmen ange starttid och stopptid för en bokning på jämna halvtimmar när. Medlemmen kör bilen fritt under den bokade tiden. Innan bokningstiden gått ut ställer medlemmen själv tillbaka bilen i garaget.

Sammanfattning och förslag

Vi bedömer att vi inte i dagsläget har förmågan att starta en helt egen bilpool. De två alternativ som vi i utredningen ser som mest aktuella är 1) ett specialarrangemang med Vintervikens bilpool alternativt 2) *Bilpoolen.nu* eller *Sunfleet*. Dessa aktörer diskuterar för närvarande frågan och vi är därför inte mogna att komma fram till ett beslut.

I övrigt ser vi också att det finns behov av att bygga infrastrukturen för s.k. plugg-in-hybrider.

Vi föreslår stämman 2009

- att vi upplyser medlemmar som vill ha tillgång till bilpool att de genom att göra intresseanmälningar till *Bilpoolen.nu* (eller annan fördelaktig bilpool) kan påverka möjligheten att få en bilpool till vår gata;
- att förra stämmans beslut om att parkeringsplats ska öronmärkas för bilpool som startas av föreningsmedlemmar, också skall innefatta situationen när medlemmar går med i en redan befintlig bilpool, som då får ställa bil på gatan;
- att vi ger energigruppen i uppdrag att fortsätta behandla frågan och när det blir aktuellt komma med förslag till beslut till styrelsen.

Appendix 1. Stockholms Bilpool

Avgifter

Privatpersoner betalar 4.000 kronor som medlemsinsats till Stockholms bilpool. För varje ytterligare förare i samma hushåll betalas 500 kronor i insats. Juridiska personer betalar 8.000 kronor i insats. Insatserna används till föreningens bilinköp. Insatsen återbetalas när man lämnar föreningen, dock tidigast 12 månader sedan man blivit medlem, med förbehållet att man, om bilpoolen har gått med förlust, får avstå från den insats som motsvarar ens egen andel av förlusten.

Som medlem betalar man också en medlemsavgift, för närvarande 150 kronor per månad.

Aktuella avgifter från och med 2006-06-01

Bilmodell	Kilometerkostnad (kr/km)	Timkostnad (kr/tim)*
Billigaste bil	1,60	12
Dyraste bil	2	22

Minimitiden för varje bokning är 2 timmar. Kostnaden per dygn är 10 ggr timkostnaden. Till dessa kostnader utgår per bokning en bokningsavgift om 15 kr samt en fakturaavgift på 20 kr för pappersfaktura. E-faktura är kostnadsfri. I avgiften ingår bensin. Alla priser inklusive moms.

Appendix 2: SunFleet

Kostnaden för att bli användare av Sunfleets bilpooler:

- Fast månadsavgift
- Startavgift
- Rörlig kostnad per timme
- Rörlig kostnad per kilometer
- Bokningsavgift
- Eventuella tilläggstjänster som självriskreducering, olyckfall eller personlig bokning.

Fast månadsavgift

Avgiften är 99 kronor per månad för privathushåll, och är du student och kan uppvisa studentlegitimation, betalar du 69 kr per person.

Startavgift

Alla privathushåll betalar 200 kr i startavgift. Då ingår smartcard för alla i hushållet kostnadsfritt.

Kostnad i kr per timme

Klockan 07 – 17: 27-32 kr/timme

Klockan 17 – 22: 15-19 kr/timme

Klockan 22 – 07: 5-9 kr/timme

Variationen i avgifterna kommer från att det finns olika bilar att välja mellan. Max debiteras 12 timmar per dygn (+milavgift). Det finns även förmånliga weekenderbjudanden (219-299 kr för en helg exkl. milavgift).

Kostnad i kr per kilometer

1,95-2,60 kr/km

Kilometeravgiften inkluderar drivmedel (gas, etanol eller bensin beroende på bilmodell). Tankning sker med hjälp av tankkortet som finns i varje bil.

Bokningsavgift

20 kr per bokning

Appendix 3: Bilpoolen.nu**Priser per hushåll:**

	Pay&Go	Bilpoolen Light	Bilpoolen 400
Månadsavgift	0 kr	175 kr	475 kr
kilometer pris	1,25 kr	1,25 kr	400 fria km, 1,25kr
Tim-kostnad	59 kr	25 kr	25 kr
Tim-kostnad natt **	59 kr	0 kr	0 kr
Inskrivningsavgift***	495 kr	245 kr	245 kr
Max antal förare	1	3	3

Kilometerpriser ovan är exklusive drivmedelskostnader. Drivmedels-kostnaderna varierar och är baserade på marknadspris och genomsnittlig förbrukning. Priset uppdateras månadsvis. Januari månad var bensinpriset 1,07kr per kilometer. Samtliga priser är inklusive CO2 kompensation.

*Drivmedel ingår för 20km per bokning

** Klockan 23:00-07:00

*** per användare

Appendix 4: Vintervikens bilpool

I Vintervikens bilpool betalar man 6000 kr i insats (som man får åter när man går ur föreningen), 100 kr i administrativ årsavgift, 10 kr/h och 22 kr/mil (inkl bensin). Bilarna (två bilar/18 familjer) finns parkerade i två garage i området, dit alla medlemmar har nyckel. Alla har även nyckel till en låskolv i resp. garage som innehåller bilnyckeln. Bokning sker mycket enkelt på Internet. Max tre bokningar/hushåll, varav två får vara i följd. En bokning är maximalt en vecka.

Appendix 5: BilCoop Bokningssystem

BilCoop bokningssystem från Invers erbjuder bokning och administration via Internet, och som tillval smarta terminaler i bilarna, automatiska körjournaler, koppling till faktureringsystem mm.

Bilarna kan om man så önskar utrustas med ett **smartcardsystem** och lättskötta **terminaler** som hanterar både öppnande och start av bilen (för större säkerhet) samt automatiska körjournaler. Detta minskar betydligt administrationen i en bilpool.

Bokningssystemet kopplas i sin tur till **faktureringsprogrammet** som beräknar körkostnaden och fakturerar användaren.

Varje medlemsförening och medlemsföretag i BIL.COOP kan **administrera systemet via Internet**.

Så här går en bokning och körning till

- Gå in på BIL.COOP och ange användarnamn och lösenord.
- Aktuell information för just din förening, ditt företag och om dina bilar visas.
- Ange bil, geografisk placering, startdatum, starttid, slutdatum och sluttid.
- Gå till bilen och lås upp den genom att hålla ditt personliga kort (smart card) vid fönstret. (En radiosignal går mellan en sändare/mottagare i bilen och kortet. Signalen påverkas ej av smuts eller snö på rutan).
- Starta körningen genom att ange din personliga kod på bilterminalen.
- Tag bilnyckeln ur hållaren i handsfacket och starta bilen.
- Efter avslutad körning skickar terminalen data över GSM-nätet till bokningssystemet, som lagrar uppgifter om körningen.
- Varje månad skickar bokningssystemet en fil till faktureringsystemet, som beräknar kostnaderna för varje användare och skriver ut specificerade räkningar.
- Räkningarna kan också skickas via e-post för att spara portokostnader.

Avgifterna **för de ingående föreningarna** (alltså för bilpoolen som helhet) uppgett i svenska kronor är:

- medlemsinsats (engångsavgift) 1.000kr
- årsavgift 0kr
- bokningsavgift 13kr
- fakturaavgift som skickas via e-post 0kr
- brevakturaavgift 20kr
- inmatning av manuella körjournaler 200kr per bil (bara om man inte har bilterminaler)
- uppläggningsavgift för ny medlem 100kr. Registervård ingår löpande.
- 55 kr/ smartcard

(Alla kostnader är exklusive moms)

Bilcoop administrerar beställningen av terminalerna gentemot Invers för medlemsföreningarna. En terminal kostar ca 13.000:- och inmonteringen kostar c:a 3.000:- .

Utbildade installationsverkstäder finns i Göteborg, Lund och Stockholm.

Appendix 6: BokningsBasen

BokningsBasen är ett bokningssystem som man använder över Internet. För att få tillgång till BokningsBasen betalar man en årsavgift. Denna avgift beror på antalet användare som ska använda systemet - se i listan här nedanför.

BokningsBasen finns i två utföranden - med eller utan reklam. Utförandet med reklam är billigare. Om du väljer ett bokningssystem med reklam, så kommer användarna av systemet att se annonser i bokningssystemets olika webb-sidor. Vid registreringen av ett bokningssystem får du ange vilken typ av annonser som passar bäst för bokningssystemets användare.

Alla priser anges exklusive mervärdeskatt (moms).

Obegränsad. Med reklam.	5995 kronor/år
Obegränsad. Utan reklam.	17995 kronor/år
10 användare. Med reklam.	495 kronor/år
10 användare. Utan reklam.	1495 kronor/år
30 användare. Med reklam.	995 kronor/år
30 användare. Utan reklam.	2995 kronor/år
60 användare. Med reklam.	1495 kronor/år
60 användare. Utan reklam.	4495 kronor/år
90 användare. Med reklam.	1995 kronor/år
90 användare. Utan reklam.	5995 kronor/år
120 användare. Med reklam.	2495 kronor/år
120 användare. Utan reklam.	7495 kronor/år
150 användare. Med reklam.	2995 kronor/år
150 användare. Utan reklam.	8995 kronor/år
180 användare. Med reklam.	3495 kronor/år
180 användare. Utan reklam.	10495 kronor/år

Appendix 7: Räkneexempel**Räkneexempel 1**

Förutsättning: Man åker en längre sträcka (40 mil tur och retur) en helg i månaden och är borta hela helgen (från fredag klockan 17 till söndag klockan 17).

Sunfleet (Volvo V70)
 99 kr månadsavgift
 20 kr bokningsavgift
 299 kr fast avgift helg
 1040 kr körkostnad 40 mil ($2,6 \text{ kr/km} * 400 \text{ km}$)
 1458 kr

Bilpoolen.nu (Bilpool 400)
 475 kr månadsavgift
 800 kr timkostnad (32 timmar * 25 kr/timme)
 428 kr bensinkostnad ($1,07 \text{ kr/km} * 400 \text{ km}$)
 1703 kr

Bilpoolen.nu (Bilpool Light)
 175 kr månadsavgift
 800 kr timkostnad (32 timmar * 25 kr/timme)
 500 kr körkostnad ($1,25 \text{ kr/km} * 400 \text{ km}$)
 428 kr bensinkostnad ($1,07 \text{ kr/km} * 400 \text{ km}$)
 1903 kr

Hyrbil Statoil (Nissan Note)
 598 kr hyra inkl fria mil
 322 kr bensinkostnad ($11,5 \text{ kr/l} * 0,7 \text{ l/mil} * 40 \text{ mil}$)
 920 kr

Hyrbil Statoil (Saab 9-3)
 1265 kr hyra inkl fria mil
 322 kr bensinkostnad ($11,5 \text{ kr/l} * 0,7 \text{ l/mil} * 40 \text{ mil}$)
 1587 kr

Räkneexempel 2

Förutsättning: Man åker en kortare sträcka till t.ex. IKEA (2,5 mil tur och retur) en vardagskväll i månaden och är borta 17-21.30

Sunfleet (Volvo V70)
 99 kr månadsavgift
 20 kr bokningsavgift
 85,50 kr timavgift
 65 kr körkostnad 2,5 mil ($2,6 \text{ kr/km} * 25 \text{ km}$)
 269,50 kr

Bilpoolen.nu (Bilpool Light)
 175 kr månadsavgift
 112,50 kr timavgift
 31,25 kr körkostnad 2,5 mil ($1,25 \text{ kr/km} * 25 \text{ km}$)
 26,75 kr bensinkostnad ($1,07 \text{ kr/km} * 25 \text{ km}$)
 345,50 kr

Bilpoolen.nu (Pay&Go)
 265,50 kr timavgift
 31,25 kr körkostnad 2,5 mil ($1,25 \text{ kr/km} * 25 \text{ km}$)
 5,35 kr bensinkostnad ($1,07 \text{ kr/km} * 5 \text{ km}$)
 302,10 kr

Statoil (Nissan Note)
 299 kr hyra inkl fria mil
 20 kr bensinkostnad ($11,50 \text{ kr/l} * 0,7 \text{ l/mil} * 2,5 \text{ mil}$)
 319 kr